

Отворено писмо в подкрепа на позицията вицепремиер по климата

Уважаеми дами и господа представители на ПП, БСП и ДБ,

Обръщаме се към Вас с апел за **запазване длъжността Заместник министър-председател по климатични политики (Вицепремиер по климата)**, като част от структурата на всяко следващо правителство на Република България, но и в частност за продължаване плодотворната работа на екипа на настоящия вицепремиер в оставка, г-н Борислав Сандов.

Координационната роля на длъжността Вицепремиер по климата е силно необходима на страната ни с оглед международните ни ангажименти по климата и за изпълнение на Европейската зелена сделка, но и за добруването на българските граждани и бъдещи поколения в условия на благоприятен климат.

За адекватни и навременни политики и действия в областта на климата у нас е необходим поглед и експертиза на най-високо държавно ниво. Припомняме, че предшестващата вицепремиер по климата структура с координационни функции - Дирекция “Политика по изменение на климата” в МОСВ нямаше достатъчен мандат и просто не успяваше да интегрира климата в секторните политики и работата на съответните министерства, често допускайки противоречащи си мерки в стратегически документи.

Вицепремиерът по климата има ключова роля при изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост (НПВУ), където близо 60% от средствата са за подпомагане на зеления преход у нас. Получаването на плащания по НПВУ зависи от предварителното изпълнение на множество реформи, включително такива в областта на декарбонизацията, за чиято реализация вицепремиерът по климата е отговорен. Същата отговорна задача вицепремиерът има и спрямо оперативните програми и други финансови инструменти.

Въпреки напрегната международна и енергийна обстановка и кратките срокове за работа от екипа на настоящия Вицепремиер по климата **Борислав Сандов чува и взеха предвид нашите препоръки за разширяване състава и обхвата на Консултативния съвет по Зелената сделка в България**, където [нямаше представителство](#) нито на гражданския сектор, нито в частност на екологичните / природозащитни организации, нито дори на иновативния или зеления бизнес.

Комисията по енергиен преход (КЕП), с мандат и за и изработване на Пътна карта към климатична неутралност, е ключова реформа от НПВУ. За Земята имаме

много какво да кажем по темите и се радваме, че към днешна дата участваме в КЕП като заинтересована страна. КЕП е и закъснял с поне десетилетие, но вече реален опит за въвеждане на научно базиран подход при определянето на “кога” и “как” ще стане преустановяването на използване на въглища в България, по пътя на климатична неутралност на страната и континента ни, с грижа за работниците от въглищната индустрия.

Предстои и още работа - припомняме общото ни предложение с други НПО да се създаде **механизъм за външен контрол на изпълнението на реформите и инвестициите** в Плана за възстановяване и устойчивост. [Комитет за наблюдение на ПВУ](#) би гарантирал прозрачност, контрол и участие на заинтересованите страни по време на прилагането на НПВУ у нас.

За идните шест месеца **ключово е и приемането на Териториалните планове за справедлив енергиен преход** за регионите Стара Загора, Перник и Кюстендил. Отново говорим за един изключително закъснял процес, за който видяхме раздвижване в последните месеци, но е важно нещата да бъдат завършени час по-скоро.

До края на годината **трябва да се разработят и дефиниция и критерии за "енергийна бедност" за домакинствата**, което ще позволи да се предприемат и реални действия по стартиране на механизъм за подкрепа на енергийно бедните домакинства у нас. Както за излизане от ситуацията на енергийна бедност, така и за намаляване на риска домакинства да попаднат в такава. Чрез комбинацията от енергоспестяващи мерки, ВЕИ и участие в енергийни кооперативи, а не само насърчаване да продължават да използват мокра дървесина и/или нискокачествени въглища в стари уреди, отоплявайки едва една стая, докато дишат замърсения въздух в помещението, който после ще замърси и атмосферния въздух.

В заключение призоваваме да се продължи започнатата добра работа в областта на климата и зеления преход с участието на вицепремиера по климата!

С уважение,

Екип “Енергия и климат” в “За Земята”